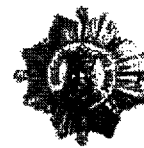




**CENTRUL NAȚIONAL  
ANTICORUPȚIE AL  
REPUBLICII MOLDOVA**



**НАЦИОНАЛЬНЫЙ ЦЕНТР  
ПО БОРЬБЕ С КОРРУПЦИЕЙ  
РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА**



MD-2004, mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt 198  
Tel. (+373) 22-25-72-94

Nr. 06/2/13468 din 28.08.2023  
La nr. 1272 din 16.08.2023

**Agencia de Stat pentru Proprietate  
Intelectuală**

Prin prezenta, Vă remitem atașat raportul de expertiză anticorupție la proiectul de lege pentru modificarea Legii nr.230/2022 privind dreptul de autor și drepturile conexe (număr unic 534/AGEPI/2023).

Anexă: Raportul de expertiză anticorupție – 2 (două) file.

**Director**

Digitally signed by Rusu Iulian  
Date: 2023.08.28 09:12:19 EEST  
Reason: MoldSign Signature  
Location: Moldova



**Iulian RUSU**



## **RAPORT DE EXPERTIZĂ ANTICORUPȚIE**

**Nr. ELO23/8999 din 28.08.2023**

### **la proiectul de lege pentru modificarea Legii nr.230/2022 privind dreptul de autor și drepturile conexe (număr unic 534/AGEPI/2023)**

Prezentul raport de expertiză anticorupție a fost întocmit de Centrul Național Anticorupție al Republicii Moldova în baza Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, a Legii nr.1104/2002 cu privire la Centrul Național Anticorupție, a Legii integrității nr.82/2017 și a Metodologiei de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, aprobată prin Hotărârea Colegiului Centrului nr.6 din 20 octombrie 2017.

### **I. Analiza riscurilor de corupere a procesului de promovare a proiectului**

#### **I.1. Pertinența autorului, categoriei propuse a actului și a procedurii de promovare a proiectului**

Autor al proiectului de act normativ este Guvernul Republicii Moldova, iar autor nemijlocit este Agenția de Stat pentru Proprietate Intelectuală, ceea ce corespunde art.73 din Constituția Republicii Moldova și art.47 alin.(3) din Regulamentul Parlamentului, aprobat prin Legea nr.797/1996.

Categoria actului legislativ propus este lege organică, ceea ce corespunde art.72 din Constituție și art. 6-12 din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative.

#### **I.2. Respectarea rigorilor de transparență în procesul decizional la promovarea proiectului**

Conform art.8 al Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional *"etapele asigurării transparenței procesului de elaborare a deciziilor sunt:*

- a) informarea publicului referitor la inițierea elaborării deciziei;*
- b) punerea la dispoziția părților interesate a proiectului de decizie și a materialelor aferente acestuia;*
- c) consultarea cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate;*
- d) examinarea recomandărilor cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate în procesul de elaborare a proiectelor de decizii;*
- e) informarea publicului referitor la deciziile adoptate."*

Anunțul cu privire la elaborarea proiectului de decizie a fost plasat pentru informarea publicului, pe pagina web oficială a autorității publice, la data de 23 ianuarie 2023, fiind indicate datele de contact ale persoanelor responsabile de elaborarea și promovarea proiectului de decizie.

Proiectul și materialele aferente au fost plasate pentru consultare publică, în mod repetat, pe pagina web oficială a autorității publice, cât și pe portalul guvernamental [www.particip.gov.md](http://www.particip.gov.md), la data de 31 mai, 04 iulie și 16 august 2023, anunțul fiind identificat la link-ul: <https://particip.gov.md/ro/document/stages/avizarea-repetata-a-proiectului-de-lege-pentru-modificarea-legii-nr-2302022-privind-dreptul-de-autor-si-drepturile-conexe-transpunerea-directivei-201228ue-a-parlamentului-european-si-a-consiliului-din-25-octombrie-2012-privind-anumite-utilizari-permise-ale-operelor-orfane/10577>.

Astfel, apreciind acțiunile autorului privind asigurarea accesului părților interesate la proiect, precum și asigurarea realizării etapelor stabilite la art.8 lit.a) - e) din Legea nr.239/2008, se consideră că transparența decizională a fost asigurată.

### **I.3. Scopul anunțat și scopul real al proiectului**

Potrivit notei informative „[...] prin proiectul legii pentru modificarea Legii nr. 230/2022 privind dreptul de autor și drepturile conexe se urmărește obiectivul de reglementare juridică a statutului operelor orfane, materializat prin asigurarea transpunerii prevederilor acquis-ului european din acest domeniu.”

Analizând normele elaborate s-a constatat că prin proiect se propune modificarea Legii nr.230/2022 privind dreptul de autor și drepturile conexe, în vederea transpunerii parțiale a Directivei 2012/28/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 25.10.2012 privind anumite utilizări permise ale operelor orfane, astfel reglementând statutul operelor orfane, modul de utilizare a acestora, stabilirea instituțiilor cu drept de utilizare, precum și compensarea echitabilă a titularului de drepturi asupra unei opere sau fonograme considerate a fi operă orfană, urmare a identificării sau localizării acestuia.

Prin urmare, se constată că scopul declarat de către autor în nota informativă corespunde scopului real al proiectului.

### **I.4. Interesul public și interesele private promovate prin proiect**

Prevederile proiectului nu contravin interesului public, fiind reglementată la nivel național modul de utilizare a operelor protejate prin drept de autor sau fonogramelor, în cazul în care niciun titular al dreptului de autor asupra operei sau al drepturilor conexe asupra fonogramei nu este identificat sau nu poate fi localizat în urma căutării diligente ale acestora.

### **I.5. Justificarea soluțiilor proiectului**

#### **I.5.1. Suficiența argumentării din nota informativă.**

În conformitate cu art.30 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, proiectele de acte normative sunt însoțite de „nota informativă care cuprinde:

- a) denumirea sau numele autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului actului normativ;
- b) condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ și finalitățile urmărite;
- c) descrierea gradului de compatibilitate, pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene;
- d) principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi;
- f) modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare”.

În nota informativă sunt specificate condițiile care au impus elaborarea proiectului și finalitățile urmărite cu precizarea principalelor prevederi și evidențierea elementelor noi. Astfel, se consideră că nota informativă conține o serie de argumente concludente în ceea ce privește necesitatea promovării proiectului.

### **I.5.2. Argumentarea economică-financiară.**

Conform art.30 lit.e) al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, nota informativă trebuie să conțină „e) fundamentarea economico-financiară”.

Implementarea în practică a normelor proiectului nu necesită alocarea mijloacelor financiare suplimentare din bugetul de stat, fapt menționat și de către autor în nota informativă.

## **II. Analiza generală a factorilor de risc ale proiectului**

### **II.1. Limbajul proiectului**

Potrivit art.54 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative „*textul proiectului actului normativ se elaborează [...] cu respectarea următoarelor reguli: [...]*

*a) se expune într-un limbaj simplu, clar și concis [...]*

*c) terminologia utilizată este constantă, uniformă și corespunde celei utilizate în alte acte normative, în legislația Uniunii Europene și în alte instrumente internaționale la care Republica Moldova este parte, cu respectarea prevederilor prezentei legi; [...]*

*e) se interzice folosirea neologismelor dacă există sinonime de largă răspândire, [...]*

*f) se evită folosirea [...] a cuvintelor și expresiilor [...] care nu sînt utilizate sau cu sens ambiguu;*

*g) se evită tautologiile juridice;*

*h) se utilizează, pe cât este posibil, noțiuni monosemantice, [...]”.*

Textul proiectului este expus într-un limbaj simplu, clar și concis, cu respectarea regulilor gramaticale și de ortografie, întrunind cerințele prevăzute de art.54 din Legea nr.100/2017.

### **II.2. Coerența legislativă a proiectului**

În textul proiectului nu au fost identificate norme contradictorii sau conflicte dintre prevederile acestuia cu reglementările altor acte normative în vigoare.

### **II.3. Activitatea agenților publici și a entităților publice reglementată în proiect**

Prevederile proiectului reglementează activitatea instituțiilor publice (biblioteci, instituțiile de învățământ, muzee, arhive, instituțiile naționale în domeniul cinematografiei și organizațiile publice de radiodifuziune și televiziune) care pot utiliza operele orfane din colecțiile lor prin punerea acestora la dispoziția publicului; reproducerea operei orfane, în vederea digitizării, punerii la dispoziție, indexării, catalogării, conservării sau restaurării acestora, doar după efectuarea căutării diligente a titularilor de drepturi, fapt despre care sunt obligate să informeze anual Agenția de Stat pentru Proprietate Intelectuală.

Suplimentar, în proiect se stabilește sarcina Agenției de Stat pentru Proprietate Intelectuală de a aproba sursele de căutare diligentă a operelor orfane, în rezultatul consultării acestora cu titularii de drepturi și utilizatori, pentru fiecare categorie de opere sau fonograme.

## II.4. Atingeri ale drepturilor omului care pot fi cauzate la aplicarea proiectului

Prevederile proiectului nu aduc atingere drepturilor fundamentale ale omului consacrate de Constituția Republicii Moldova, Declarația Universală a Drepturilor Omului și Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

## III. Concluzia expertizei

Proiectul de act normativ a fost elaborat în scopul modificării Legii nr.230/2022 privind dreptul de autor și drepturile conexe, în vederea transpunerii parțiale a Directivei 2012/28/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 25.10.2012 privind anumite utilizări permise ale operelor orfane, astfel reglementând statutul operelor orfane, modul de utilizare, stabilire a instituțiilor cu drept de utilizare, precum și compensarea echitabilă a titularului de drepturi asupra unei opere sau fonograme considerate a fi operă orfană, urmare a identificării sau localizării acestuia.

Rigorile de asigurare a transparenței decizionale statuate în Legea nr.239/2008, au fost respectate de către autor, fiind asigurat accesul părților interesate la proiect și materialele aferente acestuia.

Prevederile proiectului sunt elaborate cu respectarea tehnicii legislative, corespund scopului declarat de autor în nota informativă și nu aduc atingere interesului public general.

28.08.2023

Digitally signed by Carbuni Daniela  
Date: 2023.08.28 08:41:28 EEST  
Reason: MoldSign Signature  
Location: Moldova

Expert al Direcției legislație și expertiză anticorupție:  
*Daniela Carbuni , Inspector principal*

